პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

● № 224 (7285) ● სამშაბათი, 23 ნოემბერი. 1982 წ. ● ფასი 3 კაპ.

გუშინ, 22 ნოემბერს, გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მორიგი პლენუმი.

პლენუმმა მოისმინა და განიხილა მოხსენებები: „სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1983 წლის სახელმწიფო გეგმის შესახებ“ და „სსრ კავშირის 1983 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“.

პლენუმზე ვრცელი სიტყვა წარმოთქვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხანაგმა ი. ვ. ანდროპოვმა.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა განხილულ საკითხებზე მიიღო შესაბამისი დადგენილება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საინფორმაციო ცნობა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის შესახებ

1982 წლის 22 ნოემბერს გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მორიგი პლენუმი.

პლენუმმა მოისმინა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის, სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარის ამხ. ნ. კ. ბაიბაკოვის მოხსენება „სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1983 წლის სახელმწიფო გეგმის შესახებ“ და სსრ კავშირის ფინანსთა მინისტრის ამხ. ვ. თ. გარბუზოვის მოხსენება „სსრ კავშირის 1983 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“.

მოხსენებათა გამო გამართულ კამათში გამოვიდნენ ამხანაგები: **ვ. ვ. გრიშინი** — სკკპ მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი, **გ. ვ. რომანოვი** — სკკპ ლენინგრადის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, **ე. ა. შევარდნაძე** — საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, **ა. პ. ლიაშკო** — უკრაინის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე, **გ. ს. ზოლოტუხინი** — სსრ კავშირის დამზადების მინისტრი, **გ. პ. ბოგომიაკოვი** — სკკპ ტიუმენის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, **ნ. ვ. პერევერზევა** — კოლმეურნეობა „ლენინის გზის“ კომბაინერი-მერგოლური, როსტოვის ოლქი, **ვ. პ. დემიდენკო** — ყაზახეთის კომპარტიის კუსტანაის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, **გ. პ. ლოცმანოვა** — ყაზანის ელექტრონული გამომთვლელი მანქანების ქარხნის მემონტაჟე, **ლ. გ. კლეცკოვი** — ბელორუსიის კომპარტიის გროდნოს საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, **ბ. ვ. ბაკინი** — სსრ კავშირის სამონტაჟო და სპეციალურ სამშენებლო სამუშაოთა მინისტრი.

პლენუმზე ვრცელი სიტყვა წარმოთქვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხ. **ი. ვ. ანდროპოვმა**.

სიტყვა პრესაში ქვეყნდება.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა ერთხმად მიიღო განხილულ საკითხებზე დადგენილება, რომელიც პრესაში ქვეყნდება.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა განიხილა ორგანიზაციული საკითხები.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატობიდან წევრად გადაიყვანა ამხ. **გ. ა. ალიევი**.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა გაათავისუფლა ამხ. **ა. პ. კირილენკო** სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრისა და ცენტრალური კომიტეტის მდივნის მოვალეობისაგან ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო და მის პირად თხოვნასთან დაკავშირებით. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხ. **ი. ვ. ანდროპოვმა** აღნიშნა, რომ ამხ. **ა. პ. კირილენკო** მრავალი წლის მანძილზე აქტიურად მუშაობდა როგორც ადგილობრივ პარტიულ ორგანოებში, ისე სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში, და ჩვენ ჯეროვან პატივს მივაგებთ მის ღვაწლს პარტიისა და ქვეყნის წინაშე.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივნად აირჩია ამხ. **ნ. ი. რიჟკოვი**.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის წევრობის კანდიდატობიდან წევრებად გადაიყვანა ამხანაგები **ვ. ს. ალხიმოვი** — სსრ კავშირის სახბანკის გამგეობის თავმჯდომარე, **ვ. ს. მაკარენკო** — უკრაინის კომპარტიის ყირიმის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, **ნ. ვ. პერევერზევა** — კოლმეურნეობა „ლენინის გზის“ კომბაინერი-მერგოლური, როსტოვის ოლქი.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა მოიწონა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება „ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის ხსოვნის უკვდავყოფის შესახებ“. დადგენილება პრესაში ქვეყნდება.

ამით პლენუმმა დაამთავრა მუშაობა.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის

ი. ვ. ანდროპოვის სიტყვა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე 1982 წლის 22 ნოემბერს

ამხანაგებო!

ჩვენ ვამთავრებთ ხუთწლედის მორიგი წლის გეგმისა და ბიუჯეტის პროექტების განხილვას. ჩვენთვის წარმოდგენილ დოკუმენტებში უკვე გათვალისწინებულია მთელი რიგი არსებითი შენიშვნები, რომლებიც პოლიტბიუროს სხდომაზე გამოითქვა. ვფიქრობ, გეგმის შესრულების პროცესში მინისტრთა საბჭო გაითვალისწინებს იმ წინადადებებსაც, რომლებსაც დღეს გამოვთქვამთ, ამხანაგებო.

თუ იმით ვიმსჯელებთ, რაც პლენუმზე გამოსულმა ამხანაგებმა თქვეს, ჩვენ საერთო აზრს ვადგავართ — გეგმისა და ბიუჯეტის პროექტები მთლიანად შეესაბამება სკკპ XXVI ყრილობის დებულებებს, და ისინი უნდა მოვიწონოთ. (ტაში)

რა არის დამახასიათებელი გეგმის პროექტისათვის? დასახულია დაჩქარდეს ეკონომიკის განვითარების ტემპი, გადიდდეს ეროვნული შემოსავლის, მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მატების აბსოლუტური ოდენობა, საცალო საქონელბრუნვის მოცულობა. გათვალისწინებულია გაგრძელდეს მუშაობა სახალხო მეურნეობის ეფექტიანობის ასამაღლებლად — დაძაბული დავალებანი უნდა შევასრულოთ მატერიალური დანახარჯებისა და შრომითი რესურსების შედარებით ნაკლები ზრდის პირობებში.

საჭიროა ხაზგასმით აღინიშნოს, რომ პროექტში დაცულია პარტიის გეზი — მშრომელთა კეთილდღეობის გაუმჯობესების გეზი. დაგეგმილია „ბ“ ჯგუფის დარგების უპირატესი ზრდა, სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვების გადიდება. დიდი მატერიალური და ფინანსური რესურსები გამოიყოფა აგროსამრეწველო კომპლექსის შემდგომი განვითარებისათვის. კვლავაც გაიზრდება მოსახლეობის რეალური შემოსავალი. ხუთწლედის დავალებებს შეესაბამება საბინაო მშენებლობის მოცულობაც.

ამრიგად, გეგმის პროექტი ადასტურებს, რომ საბჭოთა ადამიანისათვის ზრუნვა, მისი შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების, მისი სულიერი განვითარებისათვის ზრუნვა პარტიის უმნიშვნელოვანესი საპროგრამო დებულებაა.

როგორც ყოველთვის, ჯეროვნად არის გათვალისწინებული თავდაცვის მოთხოვნილებანი. პოლიტბიუროს მიაჩნდა და მიაჩნია სავალდებულო საქმედ მისცეს ყოველივე აუცილებელი არმიასა და ფლოტს, მეტადრე ახლანდელ საერთაშორისო ვითარებაში.

ბიუჯეტის პროექტი უზრუნველყოფს სახალხო მეურნეობისა და სოციალურ-კულტურული განვითარების დაფინანსებას.

ამხანაგებო! პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ახლანდელი პლენუმი მიმდინარეობს მეთერთმეტე ხუთწლედის გეგმების რეალიზაციისათვის ბრძოლის დიდმნიშვნელოვან ეტაპზე — ხუთწლედის მესამე, ასე ვთქვათ, გადამწყვეტი წლის წინ. ჩვენ ბევრი რამ გავაკეთეთ. მაგრამ მოგველის ძნელი და დაძაბული მუშაობა.

მინდა საგანგებოდ მივაპყრო თქვენი ყურადღება იმ ფაქტს, რომ მთელი რიგი უმნიშვნელოვანესი მაჩვენებლების მიხედვით ხუთწლედის პირველი ორი წლის საგეგმო დავალებანი შეუსრულებელი დაგვრჩა. ბუნებრივია, ეს დაღს ასვამს პროექტსაც, რომელსაც დღეს განვიხილავთ.

ცენტრალური კომიტეტის წევრებს ახსოვთ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის უკანასკნელი გამოსვლები, მისი ბარათები ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროში ეკონომიკური განვითარების საკითხებთან დაკავშირებით. იგი ასე აყენებდა საკითხს: პარტიის ყრილობებსა და ცენტრალური კომიტეტის პლენუმებზე ჩვენ შევიმუშავეთ მეცნიერულად დასაბუთებული ეკონომიკური პოლიტიკა. დავადექით წარმოების ეფექტიანობის ამაღლების, მისი ინტენსიფიკაციის კურსს. მაგრამ ჩვენი მეურნეობის ამ რელსებზე გადაყვანა, ეფექტიანობისაკენ შემობრუნება ჯერ კიდევ ნელა ხორციელდება.

ეკონომიკის ეფექტიანობის მთავარი მაჩვენებელი — შრომის ნაყოფიერება ისეთი ტემპით იზრდება, როგორიც ჩვენ ვერ დაგვაკმაყოფილებს. პრობლემად რჩება სანედლეულო და გადამამუშავებელი დარგების განვითარების შეუსატყვისობა. პრაქტიკულად არ კლებულობს პროდუქციის მასალატევადობა.

გეგმები კვლავინდებურად დიდი დანახარჯებისა და საწარმოო ხარჯების ფასად სრულდება. ჯერ კიდევ მრავლად არიან ისეთი სამეურნეო ხელმძღვანელები, რომლებსაც ხალისით მოჰყავთ ციტატად ლეონიდ ილიას ძის ფრთოსანი სიტყვები, ეკონომიკა ეკონომიური უნდა იყოს, პრაქტიკულად კი თავს არ იწუხებენ ამ ამოცანის გადასაწყვეტად.

ეტყობა, ჯერ კიდევ მოქმედებს ინერციის ძალა, ჯერ კიდევ ვერ გადაჩვევიან მიჩვეულს. ხოლო ზოგ-ზოგებმა, ალბათ, უბრალოდ არ იციან, როგორ მოჰკიდონ ხელი საქმეს. უნდა ვიფიქროთ იმაზე, თუ რა დახმარება შეგვიძლია გავუწიოთ ასეთ ამხანაგებს. მთავარი კი ის არის, რომ დავაჩქაროთ ეკონომიკის ხელმძღვანელობის მთელი სფეროს — მართვის, დაგეგმვისა და სამეურნეო მექანიზმის სრულყოფისათვის მუშაობა.

საჭიროა შევქმნათ ისეთი პირობები — ეკონომიკური და ორგანიზაციული, — რომლებიც სტიმულს მისცემდა ხარისხიან, ნაყოფიერ შრომას, ინიციატივას, თაოსნობას. და პირიქით, ცუდი მუშაობა, უნიათობა, უპასუხისმგებლობა ყველაზე უშუალოდ და გარდაუვალად უნდა ახდენდეს გავლენას მუშაკთა მატერიალურ ანაზღაურებაზეც, სამსახურებრივ მდგომარეობაზეც და მორალურ ავტორიტეტზეც. (ტაში)

საჭიროა გავაძლიეროთ საერთო-სახელმწიფოებრივი, საერთო-სახალხო ინტერესების დაცვისათვის პასუხისმგებლობა, მტკიცედ აღმოვფხვრათ უწყებრიობა და კუთხურობა. წესად უნდა გავიხადოთ ის, რომ ყოველ ახალ გადაწყვეტილებას ერთსა და იმავე საკითხზე ვიღებდეთ მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესრულებულია წინანდელი გადაწყვეტილებანი, ანდა წარმოიშვა რაიმე ახალი გარემოებანი. საჭიროა უფრო მტკიცედ ვებრძოლოთ პარტიული, სახელმწიფო და შრომის დისციპლინის ყოველგვარ დარღვევებს. დარწმუნებული ვარ, ჩვენ ამ საქმეში პარტიული და პროფკავშირული ორგანიზაციების სრულ მხარდაჭერას, ყველა საბჭოთა ადამიანის მხარდაჭერას ვპოვებთ. (ტაში)

ამ ბოლო დროს ბევრს ლაპარაკობენ იმაზე, რომ საჭიროა გაფართოვდეს გაერთიანებებისა და საწარმოების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების დამოუკიდებლობა. ვგონებ, დადგა დრო, პრაქტიკულად მივუდგეთ ამ საკითხის გადაწყვეტას. ამასთან დაკავშირებით დავალებანი მიეცათ მინისტრთა საბჭოსა და სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს. აქ წინდახედულად უნდა ვიმოქმედოთ, თუ საჭირო გახდა, მოვაწყოთ ექსპერიმენტები, ავწონ-დავწონოთ და გავითვალისწინოთ მოძმე ქვეყნების გამოცდილებაც. დამოუკიდებლობის გაფართოება ყველა შემთხვევაში უნდა შეესაბამებოდეს პასუხისმგებლობის ზრდას, საერთო-სახალხო ინტერესებისათვის ზრუნვას.

ჩვენ დიდი რეზერვები გვაქვს სახალხო მეურნეობაში. ეს დღევანდელ გამოსვლებშიც აღინიშნა. მთელი ეს რეზერვები უნდა ვეძიოთ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებაში, მეცნიერების, ტექნიკის მიღწევების და მოწინავე გამოცდილების ფართო და სწრაფ საწარმოო დანერგვაში. რა თქმა უნდა, ეს არ არის ახალი საკითხი. იგი არაერთგზის აღგვიძრავს პარტიის ყრილობებსა და ცენტრალური კომიტეტის პლენუმებზე. და მაინც, საქმეს საშველი არ ადგება. რატომ? პასუხიც კარგა ხანია ცნობილია: ახალი მეთოდის, ახალი ტექნიკის დასანერგავად საჭიროა წარმოების ასე თუ ისე რეორგანიზაცია, ეს კი დაღს ასვამს გეგმის შესრულებას. მით უმეტეს, რომ წარმოების გეგმის ჩაშლისათვის პასუხს გთხოვენ, ახალი ტექნიკის სუსტი დანერგვისათვის კი დიდი-დიდი დაგტუქსონ.

თუ ჩვენ გვინდა ნამდვილად დავაწინაუროთ ახალი ტექნიკისა და შრომის ახალი მეთოდების დანერგვის საქმე, მაშინ ცენტრალური სამეურნეო ორგანოები, მეცნიერებათა აკადემია, მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტი, სამინისტროები მარტოოდენ მათ პროპაგანდას კი არ უნდა სჯერდებოდნენ, არამედ ავლენდნენ და აღმოფხვრიდნენ კიდეც კონკრეტულ სიძნელეებს, რომლებიც ხელს უშლიან მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესს. მეცნიერებისა და წარმოების შეერთებას ხელს უნდა უწყობდეს დაგეგმვის მეთოდები და მატერიალური სტიმულირების სისტემა. ისინი, ვინც უკან არ იხევს ახალი ტექნიკის დანერგვისას, არასახარბიელო მდგომარეობაში არ უნდა აღმოჩნდნენ.

მეორე დიდი რეზერვი გახლავთ მატერიალური და შრომითი რესურსების რაციონალური გამოყენება. 1983 წლის გეგმით წესდება მათი ეკონომიის გადიდებული დავალებანი. გვინდა ამხანაგების ყურადღება მივაპყროთ იმას, რომ ახლა მატერიალური რესურსების დაზოგვის საკითხს უნდა განვიხილავდეთ ახლებურად, და არა ისე, რომ „დაზოგავ, — კარგია, არ დაზოგავ და, არც ამით დაშავდება რამეო“.

დღეს მომჭირნეობა, სახალხო დოვლათისადმი მზრუნველი დამოკიდებულება ჩვენი გეგმების რეალობის საკითხი გახლავთ. და

(გაგრძელება მე-2 გვერდზე)

ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის სიტყვა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

(გაგრძელება)

მისი გადაწყვეტა უზრუნველყოფილი უნდა იყოს პრაქტიკულ ღონისძიებათა მთელი სისტემით, რომლებიც უწინარეს ყოვლისა, სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტმა და სსრ კავშირის სახმომარაგებამ, სამინისტროებმა და უწყებებმა უნდა განახორციელონ. დიდი მუშაობა მოუწევს ყველა პარტიულ კომიტეტსა და პარტიულ ორგანიზაციას.

ჩვენ მრავლად გვაქვს შემოქმედებითი მუშაობის, სახალხო დოვლათისადმი ნამდვილად მზრუნველი დამოკიდებულების მაგალითები. მაგრამ ეს გამოცდილება, სამწუხაროდ, ვერ პოულობს ჯეროვან გავრცელებას. არადა, აქ ხშირად არც არის საჭირო განსაკუთრებული დანახარჯები. მაშასადამე, გვკლებია სხვა რამ — ინიციატივა და მტკიცე ბრძოლა უყაირათობის, მფლანგველობის წინააღმდეგ.

რა თქმა უნდა, ამ ამოცანას მხოლოდ მაშინ გადავწყვეტთ, თუ ამ საქმეში მონაწილეობას მიიღებს ჩვენი საწარმოების, ჩვენი კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების თითოეული მუშა, ყოველი მშრომელი. უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ მათ ეს ამოცანა თავიანთ ღვიძლ საქმედ აღიქვან.

საერთოდ, ამხანაგებო, სახალხო მეურნეობაში მრავლად არის მომწიფებული ამოცანები. მე, რა თქმა უნდა, არა მაქვს მათი გადაწყვეტის მზამზარეული რეცეპტები, მაგრამ სწორედ ჩვენ ყველამ — პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა — უნდა ვიპოვოთ ეს პასუხი. ვიპოვოთ სამამულო და მსოფლიო გამოცდილების განზოგადების, საუკეთესო პრაქტიკოს მუშაკთა და სწავლულთა ცოდნის აკუმულაციის გზით. ერთი სიტყვით, ცარიელი ლოზუნგებით საქმეს ადგილიდან ვერ დაძრავ. საჭიროა პარტიული ორგანიზაციების, სამეურნეო ხელმძღვანელების, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკების დიდი ორგანიზატორული მუშაობა, რათა ამ უდიდეს და მნიშვნელოვან ამოცანათაგან თითოეული განვიხილოთ არა მარტო ყოველი დარგის, არამედ აგრეთვე თითოეული ქარხნის, ყოველი საამქროს, უბნის და, თუ გნებავთ, ყოველი სამუშაო ადგილის მიხედვით.

მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ ეს უპირველესი საკითხები გახლავთ და მათ ქვეყნისათვის საარსებო მნიშვნელობა ენიჭებათ. თუ ამ საკითხებს წარმატებით გადავწყვეტთ — კვლავაც გაიზრდება ეკონომიკა, გაუმჯობესდება ხალხის კეთილდღეობაც.

ჩვენს გეგმებში ცენტრალური ადგილი უკავია სასურსათო პროგრამის რეალიზაციასთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა განხორციელების გზით პირველი ნაბიჯების გადადგმა საკმაოდ ძნელ ვითარებაში გვიხდებოდა. ამინდს არც წელს გავუნებივრებივართ. და მით უმეტეს უნდა აღინიშნოს სოფლის მშრომელთა თავდადებული მუშაობა. ამის მეოხებით, აგრეთვე სოფლის მეურნეობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების მეოხებით მთელმა რიგმა ოლქებმა, მხარეებმა და რესპუბლიკებმა რიგიანი შედეგები მოიპოვეს. მარცვლეულის მოსავალი საგრძნობლად გაიზარდა წინა წელთან შედარებით. მოწეულია ბამბის, ბოსტნეულის, ყურძნის არცთუ ურიგო მოსავალი. გადიდდა კვერცხისა და რძის წარმოება. ძალას იკრებენ სამრეწველო საწარმოთა დამხმარე მეურნეობანი. ნაყოფი გამოიღო პირად დამხმარე მეურნეობათა განვითარებისათვის ზრუნვამაც. ამასთანავე ჯერ კიდევ ვერ აღმოგვიფხვრავს შეფერხება ზოგიერთი სასურსათო საქონლით მომარაგებაში.

რა თქმა უნდა, ყველას ესმის, რომ სასურსათო პროგრამის განხორციელება ერთი წლის საქმე არ არის. ეს ასეა. მაგრამ პირდაპირ უნდა ვთქვათ სხვა რამეც: სასურსათო პროგრამის შესრულება არ უნდა გავაჭიანუროთ, აგროსამრეწველო კომპლექსის მუშაკებმა დღითი დღე უნდა ზარდონ მეცადინეობა, იშრომონ ისე, რომ ამ ამოცანის გადასაწყვეტად გაღებული უდიდესი სახსრები უკუგებას გვაძლევდეს უკვე დღეს, და უფრო მეტს — ხვალ.

პოლიტბიუროს აზრით, პარტიული კომიტეტების მომავალ პლენუმებსა და აქტივის კრებებზე, სახალხო დეპუტატთა საბჭოების სესიებზე, რომლებიც საგაისო გეგმებს განიხილავენ, უნდა ვიმსჯელოთ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის მიმდინარეობაზეც. საჭიროა ეკონომიკის ამ დიდმნიშვნელოვან უბანზე განხორციელებული მთელი პრაქტიკული მუშაობა შევუჯეროთ სასურსათო პროგრამას.

აქ დაწვრილებით აღარ ვილაპარაკებ იმაზე, რომ საჭიროა კარგად დავამთავროთ სასოფლო-სამეურნეო წელი, შევინარჩუნოთ მთელი ჭირნახული, საფუძველი ჩავუყაროთ მომავალი წლის მოსავალს, წარმატებით გამოვაზამთროთ პირუტყვი, ყოველივე ეს თავისთავად იგულისხმება. დაუყოვნებლივ უნდა მოვკიდოთ ხელი ახალი ამოცანების გადაწყვეტას, განვიხილოთ ისინი აგროსამრეწველო კომპლექსის განვითარების ძირეულ მიმართულებებთან მჭიდრო კავშირით. ამასთან გავითვალისწინოთ, რომ საქმე ეხება სწორედ ისეთ კომპლექსს, სადაც მეორეხარისხოვანი ამოცანები არ არსებობს.

1983 წლის გეგმაში დიდი ყურადღება ეთმობა სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოების ზრდასა და ხარისხის გაუმჯობესებას, რასაც ლეონიდ ილიას ძე განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებდა. ამოცანა ის არის, რომ არა მარტო გავზარდოთ წარმოება, არამედ მნიშვნელოვნადაც გავაუმჯობესოთ სახალხო მოხმარების საქონლის ხარისხი. ეს ეხება არა მარტო მსუბუქ და ადგილობრივ მრეწველობას, არამედ აგრეთვე მძიმე და თავდაცვითი ინდუსტრიის საწარმოებსაც.

ფართო მოხმარების საქონლის წარმოების საქმეს მტკიცედ უნდა მოჰკიდონ ხელი ადგილობრივმა პარტიულმა და საბჭოთა ორგანოებმა, რაც სრულიად სამართლიანად აღნიშნა აქ ამხანაგმა ბაიბაკოვმა. მართლაც, არ შეიძლება ნორმალურად ჩაითვალოს, რომ მთელი რიგი მარტივი საქონლის წარმოების საკითხი ლამის სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტში წყდება ხოლმე. ეს საზრუნავი თავად უნდა იკისრონ ადგილობრივმა ორგანოებმა და მთლიანად აგონ პასუხი მისი გადაწყვეტისათვის.

ნება მიბოძეთ, შევეხო მრეწველობის საბაზო დარგების განვითარების ზოგიერთ საკვანძო პრობლემას. უწინარეს ყოვლისა, მოგახსენებთ სათბობ-ენერგეტიკული კომპლექსის შემდგომი განვითარების შესახებ. 1983 წლისათვის დაგეგმილი პირველადი ენერგეტიკული რესურსების მატება დაახლოებით 41 მილიონი ტონა პირობითი სათბობის ოდენობით ჩვენთვის სავსებით ხელმისაწვდომია. ეს შესაძლებლობას გვაძლევს უზრუნველვყოთ ყველა ენერგოსისტემის შეუფერხებელი, რიტმული მუშაობა.

ძალზე საჭიროა ყაირათიანად ვიყენებდეთ ქვანახშირს, ბუნებრივ გაზს, ნავთობს, ნავთობპროდუქტებს, თბოენერგიას და ელექტროენერგიას. ეს, რა თქმა უნდა, მოითხოვს გარკვეულ გარდაქმნას ყველა დარგში და უწინარეს ყოვლისა—ენერგოდამზოგავი ტექნიკისა და ტექნოლოგიის ფართოდ დანერგვას, ნორმატივების გაუმჯობესებას, მატერიალური და მორალური სტიმულების გამოყენებას მომჭირნეობისათვის ბრძოლაში, უფრო მკაცრ მომკითხველობას გადახარჯვისათვის, ნორმებისა და ლიმიტების გადამეტებისათვის.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მომავალ სესიაზე ვაპირებთ შევიტანოთ წინადადება: კავშირის საბჭოსა და ეროვნებათა საბჭოში შეიქმნას ენერგეტიკის მუდმივი კომისიები, რომლებიც კონტროლს გაუწევენ სამინისტროების მუშაობას, მოჰკითხავენ ყოველი რანგის სამეურნეო ხელმძღვანელებს რესურსების უყაირათო გამოყენებისათვის.

უნდა გავააქტიუროთ მხარეებში, ოლქებსა და რესპუბლიკებში შექმნილი კომისიების მუშაობა, რომლებიც კონტროლს უნდა უწევდნენ ამ საქმის ორგანიზაციას საწარმოებში.

პოლიტბიურო შეშფოთებულია საქმის ვითარებით ტრანსპორტზე. გზათა სამინისტრო კვლავინდებურად ვერ უზრუნველყოფს სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილებას სათბობის, ხე-ტყის, სხვა ტვირთის გადაზიდვაზე, სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში მოდის ბევრი სიგნალი ამის შესახებ ადგილობრივი საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებისაგან. ამის შესახებ იყო ლაპარაკი დღეს ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზეც.

რკინიგზების მუშაობის მაჩვენებლები, სამწუხაროდ, წლითი-წლობით უარესდება, იმ სერიოზული დახმარების მიუხედავად, რომელსაც გზათა სამინისტროს მთავრობა უწევს. კაპიტალურ დაბანდებათა მოცულობა ამ სამინისტროს ხაზით 43 პროცენტით გაიზარდა 1975 წელთან შედარებით, ხოლო მაგისტრალური თბომავლებისა და ელმავლების პარკი 23 პროცენტით გადიდდა. სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და მთავრობამ მიიღეს მთელი რიგი გადაწყვეტილებანი, რომელთა მიზანია რკინიგზელების სოციალური პირობების გაუმჯობესება, სამეურნეო მექანიზმის სრულყოფა ტრანსპორტზე, მაგრამ სათანადო უკუგება ამ ღონისძიებებს ჯერჯერობით არ მოჰყოლია.

გზათა სამინისტროში დაბალ დონეზეა სალოკომოტივო პარკის რემონტისა და ექსპლოატაციის ორგანიზაცია, მოძრაობის ორგანიზაცია. ეტყობა, არა მარტო ამ სამინისტროს ხელმძღვანელობამ, არამედ აგრეთვე სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ და სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმაც სერიოზული დასკვნები უნდა გამოიტანონ შენიშვნებიდან, რომლებიც ჩვენს პლენუმზე გამოითქვა. (ტაში)

გახშირდა შეფერხებანი შავი მეტალურგიის საწარმოთა მუშაობაში. შარშანაც და წელსაც ეს დარგი თავს ვერ ართმევს საგეგმო დავალებებს. სახალხო მეურნეობას დააკლდა რამდენიმე მილიონი ტონა ნაგლინი. პასუხისმგებლობა საქმის მდგომარეობისათვის ამ დარგში უნდა დაეკისროს უწინარეს ყოვლისა შავი მეტალურგიის სამინისტროს. რა თქმა უნდა, არის ობიექტური სიძნელენიც, ძირითადი ფონდების მნიშვნელოვანი ნაწილი რეკონსტრუქციას, მოდერნიზაციას მოითხოვს. სამინისტროს სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის, სახმომარაგებისა და მანქანათსაშენებელი სამინისტროების სერიოზული დახმარება სჭირდება.

ეკონომიკის განვითარებას, ახალ სიმძლავრეთა შექმნას, საბინაო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მშენებლობას უდიდეს სახსრებს ვახმართ. მათი ეფექტიანი გამოყენება განსაკუთრებული მნიშვნელობის ამოცანაა. და ამავე დროს კაპიტალური მშენებლობის სფეროში კვლავ ბევრი პრობლემაა. კიდევ უფრო გადაჭრით უნდა ვებრძოლოთ ძალებისა და სახსრების დაქსაქსვას მრავალ ობიექტზე. გავზარდოთ რეკონსტრუქციისა და მოდერნიზაციის წილი, შევამციროთ ახალ მშენებლობათა რიცხვი. ბევრ რამეში ვერ გვაკმაყოფილებს თვით სამშენებლო საქმის ორგანიზაციაც. აქ არსებული ნაკლოვანებანი ყოველწლიურად სიმძლავრეთა ამოქმედების გეგმების შეუსრულებლობას იწვევს. მთელი რიგი სამრეწველო სამინისტროები ამცირებენ სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა მოცულობას, თუმცა ამ სამინისტროების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განსამტკიცებლად მთავრობა მნიშვნელოვან ფინანსურ რესურსებს, მანქანებსა და მოწყობილობას გამოჰყოფს. ბევრ შემთხვევაში დაბალია სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა ხარისხი. საკმარისი არ არის სამშენებლო ორგანიზაციათა მობილურობა.

მიღებულია ბევრი გადაწყვეტილება, რომელთა მიზანია ამ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრა, ისინი განუხრელად უნდა შევასრულოთ. წესრიგის დამყარება კაპიტალურ მშენებლობაში ერთ-ერთი ცენტრალური სახალხო-სამეურნეო ამოცანაა.

დღეს აღარ შევეხები მეურნეობის სხვა სფეროებსა და დარგებს. ისინი ყველა მნიშვნელოვანია ჩვენი საზოგადოებისათვის, ჩვენი ხალხისათვის. და თითოეულმა სამინისტრომ და უწყებამ უაღრესად ყურადღებით კიდევ და კიდევ უნდა გააანალიზოს საქმის მდგომარეობა, დასახოს და შეასრულოს არსებული პრობლემების გადაჭრის ღონისძიებანი. მთავარი კრიტერიუმი, რომლითაც მათ თავიანთი მუშაობა უნდა შეაფასონ, ეს არის დარგის მიერ მუდმივად მზარდ საზოგადოებრივ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების დონე.

ეკონომიკის განუხრელი აღმავლობა, ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესება — ეს არის ჩვენი მოვალეობა საბჭოთა ადამიანების წინაშეც, და ჩვენი ინტერნაციონალური მოვალეობაც. როცა საკითხს ასეთნაირად აყენებს, პარტია ხელმძღვანელობს ლენინის გამჭრიახი მითითებით იმის შესახებ, რომ ჩვენ მსოფლიო რევოლუციურ პროცესზე მთავარ ზეგავლენას ჩვენი სამეურნეო პოლიტიკით ვახდენთ.

ამხანაგებო!

ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის გარდაცვალებამ საზღვარგარეთ დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია საერთაშორისო საქმეებში საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს მომავალი კურსის გამო. ვინ მოთვლის, ამ ბოლო წლებში რამდენჯერ სცადეს საბჭოთა კავშირისათვის დაებრალებინათ ათასგვარი ავბედითი გეგმები, წარმოესახათ ჩვენი პოლიტიკა აგრესიულ კურსად, რომელიც საფრთხეს უქადის ხან ერთ, ხან მეორე სახელმწიფოს. ახლა კი, თურმე ნუ იტყვით, საგონებელში ჩავარდნილან, ვაითუ ეს პოლიტიკა შეიცვალოსო. მისი შენარჩუნება საერთაშორისო ასპარეზზე მშვიდობისა და თანხმობის დიდმნიშვნელოვან წანამძღვრად მიაჩნიათ.

მთელი პასუხისმგებლობით უნდა ვთქვა: საბჭოთა კავშირის საგარეო პოლიტიკა იყო და იქნება ისეთი, როგორც ეს ჩვენი პარტიის XXIV-XXV და XXVI ყრილობების გადაწყვეტილებებით არის განსაზღვრული. მტკიცე მშვიდობის უზრუნველყოფა, ხალხთა დამოუკიდებლობისა და სოციალური პროგრესის უფლების დაცვა ჩვენი საგარეო პოლიტიკის უცვლელი მიზანია. ამ მიზნისათვის ბრძოლაში პარტიისა და სახელმწიფოს ხელმძღვანელობა პრინციპულად, თანამიმდევრულად და აწონ-დაწონილად იმოქმედებს. (ტაში)

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ სიძნელენი და დაძაბულობა, რომლებიც დღევანდელ საერთაშორისო ვითარებას ახასიათებს, შეიძლება დავძლიოთ და უნდა დავძლიოთ კიდეც. ბოლოს და ბოლოს, როდემდე უნდა ითმინოს კაცობრიობამ გამალებული შეიარაღება და ომები, თუ არ სურს ყოფნა-არყოფნის სასწორზე შეაგდოს თავისი მომავალი. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია იმის წინააღმდეგია, რომ იდეების დავა სახელმწიფოთა და ხალხთა შორის კონფრონტაციად გადაიქცეს ხოლმე, რომ საზოგადოებრივ სისტემათა პოტენციების საზომი ხდებოდეს იარაღი და მისი ხმარების მზადყოფნა.

იმპერიალიზმის აგრესიული ხრიკები გვაიძულებს მოძმე სოციალისტურ სახელმწიფოებთან ერთად ვიზრუნოთ, თან ვიზრუნოთ სერიოზულად — თავდაცვისუნარიანობის ჯეროვან დონეზე შენარჩუნებისათვის. მაგრამ, როგორც არაერთგზის აღუნიშნავს ლეონიდ ილიას ძეს, სამხედრო მეტოქეობა ჩვენი არჩევანი არ არის. მსოფლიო უიარაღოდ — აი სოციალიზმის იდეალი.

ჩვენი პარტიის უპირველესი საზრუნავი კვლავაც იქნება სოციალისტური თანამეგობრობის განმტკიცება. თვით ყველაზე სერიოზული განსაცდელის ჟამსაც კი ჩვენი ძალა, ჩვენი საბოლოო წარმატების საწინდარია ერთობა.

სოციალისტური თანამეგობრობის სახელმწიფოთა მთელი გეგმები მშვიდობისა და აღმშენებლობის გეგმებია. ჩვენ ვისწრაფვით, რომ მოძმე ქვეყნების ამხანაგური თანამშრომლობა და სოციალისტური ურთიერთდახმარება უფრო ღრმა და ეფექტიანი ხდებოდეს, კერძოდ, მეცნიერულ-ტექნიკური, საწარმოო, სატრანსპორტო, ენერგეტიკული და სხვა ამოცანების ერთობლივ გადაწყვეტაშიც. ამ თვალსაზრისით მუშავდება ახლა შემდგომი ერთობლივი ღონისძიებანი.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიასა და საბჭოთა სახელმწიფოს გულწრფელად სწადიათ განავითარონ და გააუმჯობესონ ურთიერთობა ყველა სოციალისტურ ქვეყანასთან. ორმხრივმა კეთილმა ნებამ, ერთმანეთის კანონიერი ინტერესების პატივისცემამ, სოციალიზმისა და მშვიდობის ინტერესებისათვის საერთო ზრუნვამ უნდა გვიკარნახოს სწორი გადაწყვეტები იქაც, სადაც სხვადასხვა მიზეზის გამო ჯერ კიდევ ვერ დაგვიმყარებია საჭირო ურთიერთგაგება და ნდობა.

ეს ეხება ჩვენს დიდ მეზობელს — ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასაც. იდეები, რომლებიც ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევმა ჩამოაყალიბა ტაშკენტსა და ბაქოში გამოსვლისას, მისი სიტყვები, რომ უნდა ვიხელმძღვანელოთ საღი აზრით, უთუოდ დავძლიოთ ცრურწმენების ინერცია, — გამოხატავენ მთელი ჩვენი პარტიის რწმენას, მის იმ მისწრაფებას, წინ იხედებოდეს და ჩვენ დიდი ყურადღებით ვეკიდებით ამაზე ყოველ პოზიტიურ გამოხმაურებას ჩინეთის მხრივ.

საერთაშორისო ცხოვრებაში იზრდება მიუმხრობლობის მოძრაობის შემქმნელ სახელმწიფოთა ჯგუფის მნიშვნელობა. ბევრ მათგანთან საბჭოთა კავშირს აქვს მრავალმხრივი მეგობრული ურთიერთობა, რომელიც ორივე მხარეს რგებს და ხელს უწყობს მეტ სტაბილურობას მსოფლიოში. ამის მაგალითია სსრ კავშირის ურთიერთობა ინდოეთთან. კოლონიური უღლისაგან განთავისუფლებულ სახელმწიფოებთან, თავიანთი დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლ ხალხებთან სოლიდარობა იყო და არის საბჭოთა საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი ფუნდამენტური პრინციპი.

საბჭოთა ხელისუფლების პირველი დღეებიდანვე ჩვენი სახელმწიფო ნიადაგ აცხადებს, რომ მზად არის ღიად, პატიოსნად ითანამშრომლოს ყველა ქვეყანასთან, რომლებიც ამითვე გვიპასუხებენ. საზოგადოებრივ სისტემათა განსხვავება ხელს არ უნდა უშლიდეს ამას — და არც უშლის იქ, სადაც ორივე მხარე იჩენს კეთილ ნებას. ამის დამაჯერებელი დასტურია დასავლეთ ევროპის მრავალ ქვეყანასთან სსრ კავშირის მშვიდობიანი თანამშრომლობის განვითარების საგრძნობი პროგრესი.

ჩვენი ღრმა რწმენით, 70-იანი წლები, რომლებმაც დაძაბულობის შენელების ნიშნით ჩაიარა, არ ყოფილა კაცობრიობის ძნელი ისტორიის შემთხვევითი ეპიზოდი, როგორც დღეს ამტკიცებს ზოგიერთი იმპერიალისტური მოღვაწე. არა, დაძაბულობის შენელების პოლიტიკა სულაც არ არის განვლილი ეტაპი. მომავალი მას ეკუთვნის. (ტაში)

მშვიდობისა და დაძაბულობის შენელების შენარჩუნება ერთნაირად სწადია ყველას. ამიტომ სხვა რომ არა ვთქვათ რა, არასერიოზულად გაისმის განცხადებანი, რომლებშიც ურთიერთობის ნორმალიზაციის მზადყოფნას უკავშირებენ იმ მოთხოვნას, რომ საბჭოთა კავშირმა ამის ფასად წინასწარ დათმოს რაღაც სხვადასხვა დარგში. ამას ჩვენ არ ვიზამთ, (ტაში) და ჩვენ არც გვაქვს რაიმე გასაუქმებელი: არ შემოგვიღია სანქციები ვისიმე წინააღმდეგ. არ გვითქვამს უარი ხელმოწერილ ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებზე, არ შეგვიწყვეტია დაწყებული მოლაპარაკება. მინდა, კიდევ ერთხელ გავუსვა ხაზი, საბჭოთა კავშირი შეთანხმების მომხრეა, მაგრამ იგი უნდა ვეძებოთ ნაცვალგებისა და თანასწორუფლებიანობის საფუძველზე. (ტაში)

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან და სხვა დასავლურ ქვეყნებთან მოლაპარაკების, უწინარეს ყოვლისა, გამალებული შეიარაღების შეკავების საკითხებზე მოლაპარაკების დედაარსად სულაც არ მიგვაჩნია ის, რომ უთანხმოებანი აღვნუსხოთ ხოლმე. ჩვენთვის მოლაპარაკება — ეს არის ხერხი სხვადასხვა სახელმწიფოს ძალისხმევის გაერთიანებისა ყველა მხარისათვის სასარგებლო შედეგების მისაღწევად. პრობლემები თავისთავად არ ქრება, თუ მოლაპარაკებას აწარმოებ მოლაპარაკების გულისათვის, როგორც ეს, სამწუხაროდ, არცთუ იშვიათად ხდება ხოლმე. ჩვენ იმის მომხრენი ვართ, რომ ვეძებოთ ყველაზე რთული პრობლემების და, რაღა თქმა უნდა, უწინარეს ყოვლისა, როგორც ბირთვული, ისე ჩვეულებრივი გამალებული შეიარაღების ალაგმვის პრობლემების გადაჭრის ჯანსაღი საფუძველი, რომელიც მისაღები იქნება მხარეებისათვის, მაგრამ ნურავინ ნუ მოელის ჩვენგან ცალმხრივ განიარაღებას. ჩვენ მიამიტნი არა ვართ. (ტაში)

(დასასრული მე-3 გვერდზე)

ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის სიტყვა

(დასასრული)

დასავლეთის ცალმხრივ განიარაღებას ჩვენ არ მოვითხოვთ. ჩვენ თანასწორუფლებიანობის მომხრენი, ორივე მხარის ინტერესების გათვალისწინების მომხრენი, პატიოსანი შეთანხმების მომხრენი ვართ. და ამისათვის ჩვენ მზად გახლავართ. (ტაში)

რაც შეეხება, კერძოდ, სტრატეგიული დანიშნულების ბირთვულ იარაღს, რომელიც აქვთ სსრ კავშირსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს, საბჭოთა კავშირი, როგორც ცნობილია, თანახმაა, რომ მომავალი შეთანხმების გზაზე პირველი ნაბიჯის სახით ორივე მხარემ „გაყინოს“ თავისი არსენალები და ამით ყველაზე ხასიკეთო პირობები შეუქმნას მისი ორმხრივი შემცირების შესახებ მოლაპარაკების განგრძობას.

სსრ კავშირი საერთოდ უარყოფს იმათ თვალსაზრისს, ვინც ცდილობს ადამიანებს ჩააგონოს, თითქოს ძალა, იარაღი წყვეტდნენ და მუდამ გადაწყვეტენ ყველაფერს. დღეს, როგორც არასდროს, ისტორიის ავანსცენაზე გამოდიან ხალხები. მათ მოიპოვეს ხმის უფლება, და ამ ხმას ვერავინ ჩაახშობს. მათ ძალუძთ აქტიური და მიზანდასახული მოქმედებით აღმოფხვრან ბირთვული ომის საფრთხე, შეინარჩუნონ მშვიდობა და, მაშასადამე, სიცოცხლე ჩვენს პლანეტაზე. და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია, საბჭოთა სახელმწიფო ყველაფერს იღონებენ, რათა ეს ასეც იყოს. (ტაში)

ამხანაგებო!

სკკპ XXVI ყრილობამ დააკონკრეტა პარტიის ხანგრძლივი სტრატეგია მეთერთმეტე ხუთწლედის პერიოდისა და მთლიანად ოთხმოციანი წლებისათვის. ამ სტრატეგიის მიზანი ის არის, რომ საბჭოთა ადამიანები წლითიწლობით უკეთ ცხოვრობდნენ და მათს შრომას სულ უფრო მნიშვნელოვანი შედეგები მოჰქონდეს, რომ ჩვენი სოციალისტური წყობილება სულ უფრო სრულად ავლენდეს თავის ჰუმანურ არსს, თავის აღმშენებლობითს შესაძლებლობებს.

ეკონომიკური და სოციალური პროგრესის ყველა დარგში დასახულია დიდი და მნიშვნელოვანწილად ახალი ამოცანები. წარმატება, რა თქმა უნდა, დამოკიდებულია ბევრ ფაქტორზე და უწინარეს ყოვლისა ცენტრალური კომიტეტის მიზანდასახულ კოლექტიურ მუშაობაზე, ჩვენს იმ უნარზე, რომ პარტიული, სახელმწიფო, სამეურნეო ორგანოების, ყველა შრომითი კოლექტივის საქმიანობა წარვმართოთ საკვანძო მიმართულებებით.

უნდა ავამოქმედოთ ჩვენს განკარგულებაში არსებული ყველა საშუალება, ფართოდ გავუწიოთ პროპაგანდა და განვმარტოთ 1983 წლის გეგმის დავალებანი, ისინი უნდა დაკონკრეტდეს თითოეული საწარმოს, თითოეული შრომითი კოლექტივის ამოცანების შესაბამისად. ეს პირველი.

მეორე, საჭიროა სწორად გავანაწილოთ კადრები, რათა გადამწყვეტ უბნებზე იდგნენ პოლიტიკურად მომწიფებული, კომპეტენტური, ინიციატივიანი ადამიანები, რომლებსაც აქვთ ორგანიზატორული უნარი და სიახლის გრძნობა, ურომლისოდაც ჩვენს დროში წარმატებით ვერ ვუხელმძღვანელებთ თანამედროვე წარმოებას. (ტაში)

მესამე, უნდა ავამაღლოთ თვით მშრომელი მასების აქტიურობა. ეს დღეს პარტიული კომიტეტების, საბჭოთა, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანოების უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა. პარტიის იდეები, გეგმები, მოწოდებანი, როგორც ცნობილია მატერიალური ძალა ხდება, როცა მასებს ეუფლება. ახლა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და საჭიროა, თითოეულ მშრომელს ესმოდეს, რომ გეგმის შესრულება დამოკიდებულია მის შრომით წვლილზე, ყველას კარგად ესმოდეს ის მარტივი ჭეშმარიტება, რომ, რაც უფრო კარგად ვიშრომებთ მით უფრო კარგად ვიცხოვრებთ. როგორც ლენინი აღნიშნავდა, რაც უფრო ფართოა ჩვენი გეგმების, ჩვენი საწარმოო ამოცანების მასშტაბი, „მით უფრო მეტი უნდა იყვნენ ადამიანები, რომელთა მილიონები ჩაბმულ უნდა იქნენ ამ ამოცანათა გადასაწყვეტად დამოუკიდებელ მონაწილეობაში“. ეს კი ნიშნავს, რომ საჭიროა კიდევ უფრო განვავითაროთ სოციალისტური დემოკრატია მისი უფართოესი გაგებით. ესე იგი სულ უფრო აქტიური მონაწილეობა მივაღებინოთ მშრომელთა მასებს სახელმწიფო და საზოგადოებრივ საქმეთა მართვაში. და, რა თქმა უნდა, აქ არ გვჭირდება იმის მტკიცება, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია ზრუნვა მუშაკთა საჭიროებებისათვის, მათი შრომისა და ყოფის პირობებისათვის.

ჩვენ ყოველთვის და განუხრელად ერთგულად დავიცავთ ლენინურ ნორმებსა და პრინციპებს, რომლებიც მტკიცედ დამკვიდრდა პარტიისა და სახელმწიფოს ცხოვრებაში. (ტაში)

ამხანაგებო! ამოცანები უდიდესი და რთული გველის. მაგრამ ჩვენს პარტიას ხელეწიფება მათი შესრულება.

ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევთან გამოთხოვების დღეებმა მთელ მსოფლიოს უჩვენა, რომ ჩვენი კომუნისტური პარტია და საბჭოთა ხალხი განუყოფელია, რომ ისინი ცხოვრობენ ერთიანი მისწრაფებით — მტკიცედ და განუხრელად იარონ წინ ლენინური გზით.

საბჭოთა ადამიანებმა კვლავ ცხადყვეს უსაზღვრო ერთგულება მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეებისადმი, უღრმესი პატივისცემა და სიყვარული მშობლიური პარტიისადმი, ორგანიზებულობა, სულიერი სიმტკიცე, საკუთარი ძალების რწმენა.

ჩვენ ვეგებებით დიდმნიშვნელოვან მოვლენას ჩვენი მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს ისტორიაში — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავს. ამ დღეებში საბჭოთა ადამიანები მთელ თავიანთ საუკეთესო ფიქრებს მიაპყრობენ ჩვენს ლენინურ პარტიას, რომელიც იდგა სსრ კავშირის შექმნის სათავეებთან და ბრძნულად მიუძღვის ჩვენი ქვეყნის ხალხებს კომუნიზმის მშენებლობის გზით.

„განვამტკიცებდეთ პარტიისა და ხალხის ერთიანობას, განუხრელად ვასრულებდეთ დიდი ლენინის ანდერძს — ეს არის ყველა ჩვენი მომავალი გამარჯვების საწინდარი! (ხანგრძლივი ტაში)

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დადგენილება

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1983 წლის სახელმწიფო გეგმისა და სსრ კავშირის 1983 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტების შესახებ

1. ძირითადად მოწონებულ იქნეს სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1983 წლის სახელმწიფო გეგმისა და სსრ კავშირის 1983 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტები.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ შეიტანოს აღნიშნული პროექტები სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს განსახილველად.

2. მთლიანად და სავსებით იქნეს მოწონებული სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს პრაქტიკული საქმიანობა საშინაო და საგარეო პოლიტიკის დარგში პარტიის XXVI ყრილობის მიერ შემუშავებული კურსის განსახორციელებლად, კომუნისტური მშენებლობის ამოცანების შესასრულებლად.

მოწონებულ იქნეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხ. ი. ვ. ანდროპოვის მიერ წარმოთქმულ სიტყვაში ჩამოყალიბებული დებულებები და დასკვნები და დაედოს ისინი საფუძვლად ყველა პარტიული ორგანიზაციის საქმიანობას.

მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალურმა კომიტეტებმა, პარტიის სამხარეო, საოლქო, საოკრუგო, საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა, პარტიულმა ორგანიზაციებმა, საბჭოთა, პროფკავშირულმა და კომკავშირულმა ორგანოებმა, სამინისტროებმა და უწყებებმა გააჩაღონ ორგანიზატორული და მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა, რათა შესრულდეს მორიგი სამეურნეო-პოლიტიკური ამოცანები, კიდევ უფრო განმტკიცდეს სსრ კავშირის ეკონომიკური და თავდაცვითი ძლიერება; მიღებულ იქნეს საჭირო ღონისძიებები მიმდინარე წლის დავალებათა წარმატებით რეალიზაციის, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1983 წლის გეგმის მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებისათვის.

ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი აღნიშნავს, რომ მთლიანად ხუთწლედისათვის უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1983 წლის გეგმის წარმატებით შესრულებას, და პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო და სხვა ორგანიზაციების, შრომითი კოლექტივების ყურადღებას მიაპყრობს იმას, რომ წარმართონ მთელი მეცადინეობა პარტიის XXVI ყრილობის მიერ დასახული უმნიშვნელოვანესი ამოცანის რეალიზაციისათვის, საზოგადოებრივი წარმოების ინტენსიფიკაციის გაძლიერებისა და სახალხო მეურნეობის ეფექტიანობის ამაღლებისათვის. მაქსიმალურად გამოიყენონ არსებული შესაძლებლობანი, რათა გაუმჯობესდეს სამეურნეო საქმიანობა, დაჩქარდეს მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი, გაიზარდოს შრომის ნაყოფიერება სახალხო მეურნეობის ყველა რგოლში, გადიდდეს პროდუქციის გამოშვება და გაუმჯობესდეს მისი ხარისხი. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმოს სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში კაპიტალური მშენებლობის მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას, განხორციელდეს შესაბამისი ღონისძიებანი სათბობის, ნედლეულის, ლითონისა და სხვა მასალების, საფინანსო და შრომითი რესურსების ხარჯვის ნორმების დასაცავად. უმნიშვნელოვანეს ამოცანად იქნეს მიჩნეული დაგეგმვისა და ეკონომიკის მართვის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის, მეურნეობრიობის სტილისა და მეთოდების სრულყოფისათვის მიმდინარე მუშაობის დონის ყოველი ღონისძიებით ამაღლება.

უპირველესი ყურადღება უნდა დაეთმოს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებების შესრულებას, სსრ კავშირის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციას, სათბობ-ენერგეტიკული კომპლექსის გეგმაზომიერ განვითარებას, საბჭოთა ადამიანების ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის შემდგომ ამაღლებას.

ამასთან დაკავშირებით დიდი მნიშვნელობა უნდა მიენიჭოს სახელმწიფო, შრომისა და საშემსრულებლო დისციპლინის განმტკიცებას წარმოების ყოველ უბანზე, მართვის ყველა სფეროში, ორგანიზებულობისა და გერგილიანობის ამაღლებას მუშაობაში, სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გაჩაღებას მრეწველობაში, სოფლის მეურნეობაში, მშენებლობაში, ტრანსპორტზე და სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებში, ეკონომიკური განვითარების ინტენსიური ფაქტორების არსებული რეზერვების უფრო სრულ გამოყენებას, ყველა სახეობის რესურსების დაზოგვას, ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებას, უმაღლესი საბოლოო შედეგების მიღწევას უმცირესი დანახარჯებით. განუხრელად დაინერგოს წარმოებაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები და მოწინავე გამოცდილება. უზრუნველყოფილ იქნეს მკაცრი კონტროლი მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულებისადმი.

ამაღლდეს საგარეო-ეკონომიკური ურთიერთობის ეფექტიანობა და, უწინარეს ყოვლისა, გაფართოვდეს და გაღრმავდეს თანამშრომლობა სოციალისტურ ქვეყნებთან.

3. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი გამოთქვამს მტკიცე რწმენას, რომ მუშები, კოლმეურნეები, ინტელიგენცია, ჩვენი მრავალეროვანი სოციალისტური სამშობლოს ყველა მშრომელი, რომლებიც მჭიდროდ არიან დარაზმულნი კომუნისტური პარტიის გარშემო, ღირსეულად შეხვდებიან სსრ კავშირის შექმნის სამოცი წლისთავს, აღნიშნავენ 1983 წელს სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ახალი მიღწევებით, უზრუნველყოფენ ქვეყნის შემდგომ წარმატებულ წინსვლას კომუნიზმის ლენინური გზით.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის ხსოვნის უკვდავყოფის შესახებ

ითვალისწინებენ რა ლენინის დიადი საქმის ერთგული განმგრძობის, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს, საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის გამოჩენილი მოღვაწის, მშვიდობისა და კომუნიზმისათვის მგზნებარე მებრძოლის ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის ისტორიულ დამსახურებას და მისი ხსოვნის უკვდავყოფის მიზნით, სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო ადგენენ:

1. ამიერიდან ეწოდოს:
ქალაქ ნაბერეჟნიე ჩელნის ქალაქი ბრეჟნევი;
ქალაქ მოსკოვის ჩერიომუშკის რაიონს ბრეჟნევის რაიონი;
ქალაქ დნეპროძერჟინსკის ქარხნის რაიონს ბრეჟნევის რაიონი.

2. მიენიჭოს ლ. ი. ბრეჟნევის სახელი:
ოსკოლის ელექტრომეტალურგიულ ქარხანას;
საწარმოო გაერთიანება „სამხრეთის მანქანათსაშენებელ ქარხანას“;
ნოვოროსიისკის ცემენტის კომბინატს;
ატომური ენერგეტიკული მანქანათმშენებლობის ვოლგადონის საწარმოო გაერთიანება „ატომმანქანას“;
ნურეკის ჰიდროელექტროსადგურს, ტაჯიკეთის სსრ;
კუსტანაის ოლქის ყამირის საბჭოთა მეურნეობას;
მოლდავეთის სსრ ორგეევის რაიონის კოლმეურნეობა „ვიაცა-ნოუეს“;
დნეპროპეტროვსკის შრომის წითელი დროშის ორდენოსან მეტალურგიის ინსტიტუტს;
ვარსკვლავეთა ქალაქს (მოსკოვის ოლქი);
ატომურ ყინულმჭრელს „არქტიკას“;
თავდაცვის სამინისტროს უმაღლეს სამხედრო სასწავლებელს;
სასწავლო სატანკო დივიზიას, სადაც ლ. ი. ბრეჟნევი მსახურობდა;
ქალაქ დნეპროძერჟინსკის № 1 საშუალო სკოლას;
თითო ახალ მოედანს ქალაქებში მოსკოვში, ლენინგრადში, კიევში, ალმა-ათასა და დნეპროპეტროვსკში;
სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ხომალდს;
საზღვაო სამგზავრო გემს.

3. დაწესდეს ლ. ი. ბრეჟნევის სახელობის 12 სტიპენდია მოსკოვის ლომონოსოვის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, დნეპროპეტროვსკის ლ. ი. ბრეჟნევის სახელობის მეტალურგიის ინსტიტუტისა და დნეპროძერჟინსკის არსენიჩევის სახელობის ინდუსტრიული ინსტიტუტის სტუდენტებისათვის.

4. დაიდგას მემორიალური სამახსოვრო დაფები დნეპრის ძერჟინსკის სახელობის მეტალურგიულ ქარხანაში, სადაც ლ. ი. ბრეჟნევი მუშაობდა, დნეპროძერჟინსკის არსენიჩევის სახელობის ინდუსტრიული ინსტიტუტის შენობაზე, სადაც იგი სწავლობდა, და ქალაქ მოსკოვში კუტუზოვის პროსპექტის № 26 სახლზე, სადაც იგი ცხოვრობდა.

5. დაიდგას ბიუსტი ლ. ი. ბრეჟნევის საფლავზე წითელ მოედანზე კრემლის გალავანთან.

**სკკპ
ცენტრალური
კომიტეტი**

**სსრ კავშირის
უმაღლესი საბჭოს
პრეზიდიუმი**

**სსრ კავშირის
მინისტრთა
საბჭო**

● ეძღვნება ლენინურ კომკავშირს ● სსრ კავშირის XIII პირველობა ახალგაზრდა ტანმოვარჯიშეთა შორის

პრიზები ლატინინასა და ანდრიანოვისაგან...

სპორტის სასახლის ტრიბუნებს ამჯერადაც აკლდა მაყურებელი, მაგრამ შაბათ-კვირის შეჯიბრებებს მაინც მეტი ხალხი დაესწრო. საქმე ისაა რომ ამჯერად უძლიერესი ტანმოვარჯიშე ჭაბუკები და გოგონები — სსრ კავშირის XIII ახალგაზრდული პირველობის მონაწილენი ნებისმიერი პროგრამით გამოდიოდნენ, რომელიც უფრო ემოციურია და ლამაზი სანახავი.

როგორც ჩვენმა მკითხველებმა იციან, სავალდებულო პროგრამის შესრულების შემდეგ ოსტატ ვაჟებში წინ იყო დინამოელი მ. კოკორინი (55,05 ქულა), რომელსაც მთავარ მეტოქეობას უწევდნენ ე. გევორქიანი („ტრუდი-I“) და ვ. ნაუმოვი („ლოკომოტივი“). წარმატების კარგი შანსი ჰქონდა თბილისელ ალექსანდრე ლებედევსაც (შეიარაღებული ძალები-I). სამწუხაროდ, ჩვენმა ტანმოვარჯიშემ ბოლო იარაღზე — ღერძზე ტრავმა მიიღო და... თავის შედეგს მხოლოდ 8,4 ქულა მიუმატა. ჯამში მას 53,55 ქულა დაუგროვდა, რაც 32-ე ადგილს უდრიდა.

ლიდერმა **მ. კოკორინმა** (მწვრთნელი სპორტის ოსტატი ე. ილინი) ძლიერად შეასრულა ნებისმიერი პროგრამაც და **110,2 ქულით ჩემპიონობა მოიპოვა.** მეორე ადგილზეა ე. გევორქიანი (109,8), მესამეზე — ს. სიტნიკი („შრომითი რეზერვები“)—109,15. თბილისელი ვასილ ზარნაბიშვილი („ბურევესტნიკი“) IX ადგილზე გავიდა — 106,1.

ოსტატობის კანდიდატთა შორის ლიდერობდა თბილისელი ამირან ბერიანიძე („შრომითი რეზერვები-I“). მას კვალში მიჰყვებოდა **ბურევესტნიკელი ბ. მოგილნი** (მწვრთნელი ვ. ასტაფიევი), რომელმაც თანაბრად გაიარა ნებისმიერი პროგრამის იარაღებიც, ბერიანიძემ კი ორძელსა და ღერძზე დაკარგა საპირო ქულები (მიიღო შესაბამისად 8,85 და 8,75) და საბოლოოდ 109,7 ქულით II ადგილზე გავიდა, რაც, 16 წლის სპორტსმენისთვის წარმატებად უნდა ჩაითვალოს. გამარჯვებულმა მას 0,25 ქულით გაუსწრო. მესამე ადგილზეა სპარტაკელი ვ. ლუკინი—109,65. ლოკომოტიველმა ლადო გოგოლაძემ 107,05 ქულით V ადგილი დაისაკუთრა.

პირველთანრიგოსანთა ასპარეზობის ლიდერი ი. ჟულევი („დინამო-I“) წარუმატებლად გამოვიდა ტაიჭსა და ღერძზე (8,7 და 8,65) და 110,65 ქულით VII ადგილზე ამოჩნდა. დიდი მოწონება ხვდა **15 წლის ზენიტელ პაატა ჩხიკვაძეს.** პირველი დღის შემდეგ პაატა, როგორც ცნობილია, II-III ადგილებს იყოფდა ლოკომოტიველ რ. აფზალოვთან. ჩვენმა ტანმოვარჯიშემ კიდევ უფრო ძლიერად შეასრულა ნებისმიერი ვარჯიში, **113,15 ქულა მოაგროვა და სსრ კავშირის ჩემპიონი გახდა პირველთანრიგოსნებს შორის.** ეს ჩხიკვაძისა და მისი მწვრთნელის — სპორტის ოსტატ ედუარდ ექსუზიანის დიდი მიღწევაა. რ. აფზალოვი მეორე ადგილზე გავიდა (112,8), მესამე შედეგი აქვს გენადი რიბინს („ტრუდი“) —111,25. ზენიტელი კობა ჩოხელის შედეგია 109,4 ქულა, იგი მეთორმეტეა ამ თანრიგში მოასპარეზე 25 ტანმოვარჯიშეს შორის.

ვაჟთა ასპარეზობის შემდეგ პირველ ჯგუფში დაწინაურდა „შრომითი რეზერვების“ პირველი გუნდი — 465,11 ქულა. ამავე სპორტსაზოგადოების მეორე გუნდი 342,51 ქულით ლიდერობდა „ბ“ ჯგუფის ტურნირს.

გამარჯვებულის — პ. ჩხიკვაძის შესახებ აზრის გამოთქმა ვთხოვეთ **მსოფლიოს ექს-ჩემპიონს, სპორტის დამსახურებულ ოსტატ სერგეი დიომიდოვს,** რომელიც თბილისის ტურნირზე მსაჯად ჩამოვიდა.

— პაატა ნიჭიერი სპორტსმენია, ვარჯიშობს თავისუფლად, დაუძაბავად, იგი ტაიჭზეც (აქ მე მთავარი მსაჯი ვიყავი) ძლიერად გამოვიდა (9,25 და 9,15 ქულა მიიღო) და თუ ასევე გულდასმით ივარჯიშებს, კარგი ტანმოვარჯიშე დადგება. ამ იარაღზე მომეწონა აგრეთვე ალექსანდრე კარიუკოვი, კონსტანტინე ზაიაცი, ოლეგ ჩეჩოტკინი (ყველანი შეიარაღებული ძალების გუნდიდან არიან) და ბურევესტნიკელი ალექსანდრე მოგილნი. ეს მნიშვნელოვანი შეჯიბრება ნათლად გვიჩვენებს ჩვენი ახალგაზრდული ტანვარჯიშის სურათს, მის დადებით და უარყოფით მხარეებს, მზადყოფნასაც ხალხთა VIII სპარტაკიადისთვის. სასურველი იყო, რომ ტურნირის ორგანიზატორებს სარბიელზე ტრადიციული ამაღლებული ფიცარნაგი დაედგათ. ეს სპორტულადაც საინტერესო იქნებოდა და მაყურებელთათვისაც უფრო თვალსაჩინო გახდებოდა.

კვირას სასახლის სარბიელზე კვლავ გოგონები გამოვიდნენ. საყოველთაო ინტერესს იწვევდა ოსტატთა პროგრამით მოასპარეზეთა ვარჯიში, სადაც ჩვენი ეკა ზეთურიძეც („დინამო-II“) გამოდიოდა. ნიჭიერმა ქართველმა ტანმოვარჯიშემ ტოლი არ დაუდო უძლიერეს ოსტატებს და საპატიო მესამე ადგილზე გავიდა—74,3. შეჯიბრების ლიდერმა, ზენიტელმა **ა. შჩენიკოვამ** (მწვრთნელი გ. საზონოვა) ამ დღესაც მაღალი ოსტატობა გამოავლინა და **74,9 ქულით პირველობა მოიპოვა.** მეორე ადგილზეა სპარტაკელი ო. ომელიანჩიკი —74,7.

— სამივე ნიჭიერი ოსტატია და კარგი მომავალი აქვს. თქვენ, ალბათ, ზეთურიძე უფრო გაინტერესებთ — გვეუბნება **სპორტის დამსახურებული ოსტატი ლარისა ლატინინა** — კარგი მონაცემები აქვს, პერსპექტიული მოვარჯიშეა, ლამაზადაც გამოდის. ვუსურვებდი კიდევ უფრო მეტი ემუშაოს ვარჯიშის აკრობატულ მხარესა და ქორეოგრაფიაზე, შესანიშნავი ქართველი ტანმოვარჯიშეების ტრადიციების ღირსეული გამგრძელებელი ყოფილიყოს.

ხერსონელი ნ. ხტუდენიკინა („დინამო-I“) ოსტატობის კანდიდატთა შორის სავალდებულო პროგრამის შესრულების შემდეგ III ადგილზე იმყოფებოდა (მწვრთნელი ვ. ივანოვა). იგი განსაკუთრებით კარგად გამოვიდა. ნებისმიერი პროგრამით და **პირველობა არავის დაუთმო —74,25.** დინამოელ ი. პესკოვსკაიას მეორე შედეგი ჰქონდა —74,15, ხოლო არმიელ ქ. კრავჩუკს — მესამე (74,1).

პირველთანრიგოსნებში 74,0 ქულით გაიმარჯვა „ტრუდის“ მეორე გუნდის წევრმა ნ. ანდრეევამ (მწვრთნელი ლ. პუშკარიოვა), საპრიზო ადგილებზე არიან მისი თანაგუნდელი ე. ზახაროვა (73,75) და დინამოელი ტ. გოდენკო (73,45).

მრავალჭიდში გოგონათა ასპარეზობის შემდეგ პირველ ჯგუფში დაწინაურდა შეიარაღებული ძალების პირველი გუნდი—318,04. მომდევნო ადგილებზე არიან „დინამო-I“ (317,9) და „ზენიტი“ (315,76). მეორე ჯგუფში მოასპარეზეთა გუნდების პირველი სამეული ასე გამოიყურება: „სპარტაკი“ — (338,26), შეიარაღებული ძალები-II (232,61) და „ტრუდი-III“ (225,43).

გუშინ შეჯიბრების უკანასკნელი დღე იყო — ჭაბუკები და გოგონები გამოდიოდნენ მრავალჭიდის ცალკეული სახეობების ფინალში.

ო. ნოზაძე.

●

ორი ინტერვიუ

ჩვენი კორესპონდენტები ა. ზენკო და ლ. ხეცურიანი დღეს ორ ინტერვიუს გვთავაზობენ. ისინი ესაუბრებიან სპორტის დამსახურებულ ოსტატებს **ელვირა სააღისა და ვალერი კერდემელიდის.**

ე. სააღი:

— ამ შეჯიბრებაზე განსაკუთრებით ვღელავ, ალბათ უფრო მეტად, ვიდრე ეს ჩემი გამოსვლების დროს. აი, ეს გოგონა, ზურგზე „31“ ნომერი რომ აწერია, ჩემი მოწაფეა. 14 წლის ნატაშა ტიმაკოვა, ჯერჯერობით ცუდად არ გამოდის. საერთოდ კი მოსკოვში, სადაც „დინამოს“ მწვრთნელად ვმუშაობ, სხვა ნიჭიერი გოგონებიც მყავს! სერიოზული სპორტსმენები არიან, მონდომებულნი, ყველა ჩემპიონობაზე ოცნებობს. იქნებ თქვენთვის საინტერესო იყოს ისიც, რომ სახლში კიდევ ორ „ჩემპიონს“ ვზრდი... ესენია ჩემი შვილები — 4 წლის დიანა და 3 წლის ლიანა. ოჯახურ წვრთნაში განსაკუთრებით მეხმარება მათი ბებია, რომელიც, გამოგიტყდებით, თავდაპირველად ორივეს ფიგურული სრიალის დიდოსტატთა ბრწყინვალე კარიერას უწინასწარმეტყველებდა.

ვ. კერდემელიდი:

— სწორედ ასეთი რანგის შეჯიბრებებმა წარმოაჩინა თავის დროზე ჩვენი სახელმოხვეჭილი ტანმოვარჯიშეები ლიუდმილა ტურიშჩევა, ოლგა კორბუტი, ელვირა სააღი. ჩვენმა ახლანდელმა მსოფლიოს ჩემპიონმა ოლგა ბიჩეროვამაც ახალგაზრდულ პირველობაზე მოიპოვა თავისი პირველი გამარჯვება.

სხვათა შორის, ასეა ვაჟებშიც. გაიხსენეთ ნიკოლოზ ანდრიანოვი, იური კოროლკოვი, ბოგდან მაკუცი... ერთი სიტყვით, ტანვარჯიშში ყველა ახალი „ვარსკვლავი“ სწორედ ამ სახის ასპარეზობაში იდგამს ფეხს. მჯერა, რომ ბევრ მათგანს, მათ შორის თბილისის ტურნირში გამარჯვებულებს, — მომავალ ოლიმპიადებზე მოუწევთ ჩვენი ქვეყნის სპორტული ღირსების დაცვა. მაგრამ, მოდით ნუ ავჩქარდებით: მათ ხომ ჯერ კიდევ ერთი დიდი გამოცდა ელით გასაღ — სსრ კავშირის ხალხთა VIII სპარტაკიადა.

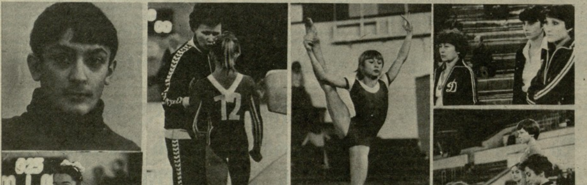

სსრ კავშირის XIII ახალგაზრდულ პირველობაზე

სურათებზე: პაატა ჩხიკვაძემ იმარჯვა პირველ თანრიგოსნებში; სანამ მეგობარი ასპარეზობს...; უკანასკნელი დარიგება; მთავარია წონასწორობა არ დაკარგო...; მთელი ყურადღება სარბიელისკენაა მიპყრობილი; ეკა ზეთურიძე გამარჯვებულთა კვარცხლბეკზე ავიდა.

ე. ხუცურაულის ფოტოები.

● აკრობატიკა

თბილისელ გოგონათა წარმატება

მოსკოვში, ცსკა-ს უნივერსალურ დარბაზში ჩატარდა სსრ კავშირის მფრინავი-კოსმონავტის, ორგზის საბჭოთა კავშირის გმირის ვ. ვოლკოვის ხსოვნისადმი მიძღვნილი აკრობატთა საერთაშორისო შეჯიბრება. შვიდივე სახეობაში გაიმარჯვეს საბჭოთა სპორტსმენებმა, მხოლოდ შერეულ წყვილთა ასპარეზობაში გაიყვეს I ადგილი დუშანბელებმა ბ. ჯიბელოვამ და ო. სლეპოკუროვმა ბულგარელებთან ლ. პეტროვასთან და ე. კრისტოვთან (29,06-29,06 ქულა).

ქალთა აკრობატულ ხტომებში ბადალი არ ჰყავდათ თბილისელ ფატი სულაქველიძესა და ტოლიატელ გ. კორტუნოვას — 28,89-28,89 ქულა. ვაჟთა შორის საუკეთესო შედეგი აჩვენა კრასნოდარელმა ა. შანინმა — 29,09. წყვილთა შეჯიბრებაში 29,26 ქულით გაიმარჯვეს ვინიცელებმა ტ. დიაკოვამ და ლ. ბოროვსკაიამ, აგრეთვე, ქვეყნის ჩემპიონებმა კიეველებმა ვ. ლიაპუნოვმა და ს. ჩიქევსკიმ — 29,29.

ქალთა ჯგუფურ ვარჯიშში უმაღლესი ჯილდოები მოიპოვეს თბილისელმა სპორტსმენებმა ნინო ბერიანიძემ, ირმა დემურიშვილმა და ინგა ჩოხელმა — 29,43 ქულა. ტოლიატელმა მსოფლიო ჩემპიონებმა გ. პოლიაკოვმა, ი. შოხინმა, ს. მაკაროვმა და ვ. ელიზაროვმა გაიმარჯვეს „ოთხეულთა“ შეჯიბრებაში (37,82).

შეჯიბრებაში ბულგარეთის, უნგრეთის, პოლონეთის, აშშ-ის, გფრ-ისა და სსრ კავშირის 54 სპორტსმენი მონაწილეობდა. (საკდესი).

● კალათბურთი

დარჩა ბოლო მატჩი

ნიუ-იორკი. 22 ნოემბერი. სსრ კავშირის კალათბურთელ ვაჟთა ნაკრებმა ოკეანეს გაღმა კიდევ 2 შეხვედრა გამართეს. ქალაქ ლაფაიეტში (ინდიანის შტატი) ჩვენმა კალათბურთელებმა მინიმალური სხვაობით (75:76) წააგეს პარდიუს უნივერსიტეტის გუნდთან, ბლუმინგტონში (კენტუკი) კი სძლიეს ადგილობრივი უნივერსიტეტის გუნდს — 89:86.

საბჭოთა კალათბურთელები აშშ-ში კიდევ ერთ მატჩს ჩაატარებენ. (საკდესი).

● წყალბურთი

ევროპულ ტურნირებზე

წყალბურთში ევროპის ჩემპიონთა თასის გათამაშების დებიუტანტებმა —ალმა-ათის დინამოელებმა მოსკოვის ოლიმპიურ აუზში დაამარცხეს იტალიის „პრო რეკო“ (გენუა) —10:8 და შეჯიბრების ფინალში გავიდნენ. პირველი ნახევარფინალური შეხვედრა ალმაათელებმა წააგეს — 8:9.

დასავლეთ ბერლინში ევროპის ჩემპიონთა თასის გათამაშების განმეორებით ნახევარფინალურ მატჩში ადგილობრივმა „შპანდაუ 04“-მა დაამარცხა უნგრეთის „ვაშაში“ — 12:10. „ვაშაში“ დამარცხდა ბუდაპეშტშიც —10:11 და გამოეთიშა თასისთვის ბრძოლას.

„შპანდაუ 04“ ფინალში შეხვდება სსრ კავშირის ორგზის ჩემპიონს ალმა-ათის „დინამოს“.

რედაქტორი ა. ბასილაია

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა. რედაქციის მისამართი: 380096, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“. ტელეფონები: რედაქტორი — 99-56-14, 93-97-50; რედაქტორის მოადგილე — 99-56-47, 93-97-59; პასუხისმგებელი მდივანი — 99-56-47, 93-97-52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 93-97-56; მასობრივი ფიზკულტურული მუშაობის — 93-97-55; სპორტის პროპაგანდის —93-97-51; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 93-97-53; ჭადრაკის — 93-97-26; წერილების — 93-97-54; კორექტორები — 93-97-49; გამომშვები —93-93-81; ფოტოლაბორატორია — 93-97-58; მემანქანეები — 93-97-57.

საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სტამბა, 380096, თბილისი-96, ლენინის ქ. 14. იბეჭდება ოფსეტური წესით საგაზეთო კორპუსში, ხოშარაულის, 29. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 ИНДЕКС 66435 უე 09510